

Bediüzzaman'a göre; Asya'nın geri kalmasının bir sebebi

En büyük kıt'a olan Asya'nın en geri kalmasının bir sebebi, *o şûrâ-yı hakikiyeyi yapmamasıdır. Asya kıt'asının ve istikbalinin keşşafı ve miftahı şûrâdır.*

Müslümanların hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyedeki saadetlerinin anahtarı, meşveret-i şer'iyedir. *"Onların aralarındaki işleri, istişare ile dir."* (Şûrâ Sûresi, 42: 38.) âyet-i kerimesi, şûrâyı esas olarak emrediyor.

Evet, nasıl ki, nev-i beşerdeki telâhuk-u efkâr ünvanı altında asırlar ve zamanların tarih vasıtasıyla birbiriyle meşvereti, bütün beşeriyetin terakkiyatı ve fûnunun esası olduğu gibi, en büyük kıt'a olan Asya'nın en geri kalmasının bir sebebi, o şûrâ-yı hakikiyeyi yapmamasıdır.

Asya kıt'asının ve istikbalinin keşşafı ve miftahı şûrâdır. Yani, nasıl fertler birbiriyle meşveret eder; taifeler, kıt'alar dahi o şûrâyı yapmaları lâzımdır ki, üç yüz, belki dört yüz milyon İslâmın ayaklarına konulmuş çeşit çeşit istibdatların kayıtlarını, zincirlerini açacak, dağıtacak, meşveret-i şer'iyeye ile şehamet ve şefkat-i imaniyeden tevellüd eden hürriyet-i şer'iyedir ki, o hürriyet-i şer'iyeye, âdâb-ı şer'iyeye ile süslenip garp medeniyet-i sefihanesindeki seyyiatı atmaktır.

İmandan gelen hürriyet-i şer'iyeye iki esası emreder:

İman bunu iktiza ediyor ki, tahakküm ve istibdat ile başkasını tezlil etmemek ve zillete düşürmemek, ve zâlimlere tezellül etmemek... Allah'a hakikî abd olan, başkalara abd olamaz. Birbirinizi, Allah'tan başka kendinize Rab yapmayınız. Yani, Allah'ı tanımayan herşeye, herkese nispetine göre bir rububiyet tevehhüm eder, başına musallat eder. Evet, hürriyet-i şer'iyeye Cenâb-ı Hakkın Rahman, Rahîm tecellîsiyle bir ihsanıdır ve imanın bir hassasıdır.

Yaşasın sıdk! Ölsün yeis! Muhabbet devam etsin! Şûrâ kuvvet bulsun! Bütün levm ve itâb ve nefret, hevâ hevâse tâbi olanlara olsun. Selâm ve selâmet, hüdâya tâbi olanlar üstüne olsun. Âmin.

Eğer denilse: Neden şûrâya bu kadar ehemmiyet veriyorsun? Ve beşerin, hususan Asya'nın, hususan İslâmiyetin hayatı ve terakkisi nasıl o şûrâ ile olabilir?

Elcevap: Nurun Yirmi Birinci Lem'a-i İhlâsında izah edildiği gibi, haklı şûrâ ihlâs ve tesanüdü netice verdiği için, üç elif, yüz on bir olduğu gibi, ihlâs ve tesanüd-ü hakiki ile, üç adam, yüz adam kadar millete fayda verebilir. Ve on adamın hakikî ihlâs ve tesanüd ve meşveretin sırrıyla, bin adam kadar iş gördüklerini, çok vukuat-ı tarihiye bize haber veriyor.

Madem beşerin ihtiyacı hadsiz ve düşmanları nihayetsiz, ve kuvveti ve sermayesi pek cüz'î; hususan dinsizlikle canavarlaşmış, tahribatçı, muzır insanların çoğalmasıyla, elbette ve elbette, o hadsiz düşmanlara ve o nihayetsiz hâcetlere karşı, imandan gelen nokta-i istinad ve o nokta-i istimdad ile beraber hayat-ı şahsiye-i insaniyesi dayandığı gibi, hayat-ı içtimaiyesi de yine imanın hakaikinden gelen şûrâ-yı şer'î ile yaşayabilir, o düşmanları durdurur, o hâcetlerin teminine yol açar.

Hutbe-i Şamiye, Altıncı Kelime, s. 65-68

LÜGATÇE:

telâhuk-u efkâr: Fikirlerin birbirine eklenmesi, bilgi birikimi.

terakkiyât: Terakkîler, ilerlemeler.

fünûn: Fenler, bilimler.

keşşâf: Keşfedici, ortaya çıkarıcı.

miftah: Anahtar.

şehâmet: Kahramanlık, yiğitlik.

tevellüd: Doğma.

tezlil: Zillet altında bırakma.

rubûbiyet: Allah'ın terbiye ve idare ediciliği.

yeis: Ümitsizlik.

levm: Çekiştirmek.

itâb: Azarlamak.